

بررسی انطباق قانون برنامه ششم توسعه
با سیاست‌های کلی برنامه ششم و اقتصاد مقاومتی

معاونت پژوهش‌های اقتصادی
دفتر: مطالعات اقتصادی

کد موضوعی: ۲۲۰
شماره مسلسل: ۱۵۳۷۸
اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۶

به نام خدا

فهرست مطالب

چکیده.....	۱
مقدمه.....	۱
۱. ارتباط مصوبات برنامه ششم با سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه.....	۲
۱-۱. سه محدودیت جهت انطباق مصوبات برنامه ششم توسعه با سیاست‌های کلی مربوطه.....	۳
۱-۲. نحوه بررسی.....	۵
۲. ارتباط مصوبات برنامه ششم با سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی.....	۶
نتیجه‌گیری.....	۸
پیوست.....	۱۰

بررسی انطباق قانون برنامه ششم توسعه با سیاست‌های کلی برنامه ششم و اقتصاد مقاومتی

چکیده

برای انطباق مصوبات برنامه ششم توسعه با سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه و سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی سه مانع جدی وجود دارد:

۱. نحوه تدوین سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه،

۲. نحوه مواجهه دولت با این سیاست‌ها،

۳. نحوه مواجهه مجلس با این سیاست‌ها.

عدم ارائه برنامه کامل و پوشش‌دهنده سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه توسط دولت موجب شد تا بخش اعظم مصوبات برنامه ششم توسعه توسط مجلس تدوین و به لایحه افزوده شود و با توجه به فرآیند بررسی لوایح در مجلس، تطابق احکام برنامه با سیاست‌های کلی مربوطه به شکلی پسینی صورت گرفته و با ابهام مواجه است.

در این گزارش با بررسی احکام و مواد مصوبات برنامه ششم توسعه مجلس و تقسیم‌بندی میزان تطابق به ۱. مرتبط ۲. قابل تفسیر و ۳. نامرتبط، این نتیجه به‌دست آمد که اکثریت قریب به اتفاق بندهای سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه و اقتصاد مقاومتی توسط مصوبات مجلس پوشش داده شده‌اند، اما باید توجه داشت که حتی درباره احکام مرتبط نیز این تطابق به آن معنا نیست که بندهای سیاست‌های کلی با این احکام تحقق می‌یابند بلکه این احکام را تنها می‌توان بخشی از الزامات تحقق بندهای مربوطه محسوب کرد.

مقدمه

ازجمله بنیادی‌ترین کارکردهای برنامه‌ریزی، هم‌راستا ساختن جهت‌گیری‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت است. در این مسیر انتظار می‌رود لایحه تقدیمی قوه مجریه به‌عنوان سند برنامه توسعه میان‌مدت در راستای اسناد فرادست که تبیین‌کننده جهت‌گیری‌های بلندمدت کشور هستند، قرار گیرد. ازجمله مهمترین اسناد فرادست برنامه ششم توسعه (همان‌طور که در مقدمه لایحه نیز اشاره شده است)، می‌توان به سیاست‌های کلی نظام اشاره کرد.

سیاست‌های کلی حاوی اصولی هستند که آرمان‌ها را به مفاهیم اجرایی نزدیک می‌کنند و اجرایی شدن سیاست‌های کلی نظام غالباً نیازمند تصویب قوانین و مقررات مربوطه توسط مجلس شورای اسلامی

و نهادهای ذیصلاح است.^۱ به این معنا که مجلس شورای اسلامی، دولت و سایر نهادهای کشور مکلفند در تصویب قوانین و مقررات علاوه بر اینکه اقدام به تصویب موارد خلاف سیاست‌های کلی نکنند، در راستای اجرایی شدن این سیاست‌ها نیز اقدام نمایند. سیاست‌های کلی قوانین برنامه نیز مشمول همین حکم هستند. یعنی مجلس شورای اسلامی، دولت و سایر نهادهای حکومت مکلفند در چارچوب آنها اقدام کنند.

نکته دیگر اینکه از یک سو تمامی سیاست‌های ابلاغی دارای اعتبار حقوقی یکسان است و اصطلاحاً در عرض همدیگر قرار دارند. حال آنکه در بررسی لایحه برنامه ششم توسعه، آنچه سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه را به نحوی از سایر سیاست‌های کلی متمایز می‌سازد، زمانمند بودن و ناظر بر دوره معین بودن آن است. این مهم می‌تواند به نحوی نشانگر اولویت زمانی و فوریت اجرای آن نسبت به سایر سیاست‌های ابلاغی باشد؛ به بیان دیگر هرچند تحقق و اجرای کامل تمامی سیاست‌های کلی امری لازم و ضروری است؛ اما می‌توان ماهیت سیاست‌های کلی برنامه را به عنوان یکی از راهبردها و گام‌های تحقق سایر سیاست‌ها در مقطع زمانی آن برنامه توسعه دانست و از این رو تدوین و تنظیم قانون برنامه براساس سیاست‌های کلی خاص هر برنامه، از اهمیت افزون‌تری برخوردار خواهد بود.

یکی از سیاست‌های فرادست در تدوین سیاست‌های کلی برنامه ششم، سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی است. با عنایت به اهمیت «سیاست‌های کلی برنامه ششم» و «سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی»، ضروری است میزان انطباق مصوبات مجلس درخصوص برنامه ششم توسعه با سیاست‌های مذکور از منظر «عبارتی» و «مفهومی» بررسی شود.

در این گزارش تلاش شده است تا میزان انطباق «مصوبات در برنامه ششم توسعه» با «سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه» و «سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی» بررسی شود.

۱. ارتباط مصوبات برنامه ششم با سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه

همان‌طور که ذکر شد، «نهاد حقوقی سیاست‌های کلی نظام» از جایگاه و اهمیت بالایی در نظام حقوقی جمهوری اسلامی ایران برخوردار بوده و ابزاری است که از طریق آن اهداف آرمانی نظام به مرحله اجرا نزدیک‌تر شده و اصول قانون اساسی نیز از انعطاف و همخوانی بیشتری با شرایط متغیر برخوردار می‌گردند. همچنین تأمین انضباط در روند برنامه‌ریزی‌ها و خط‌مشی‌گذاری‌های عمومی با عنایت به موقتی بودن دوره تصدی مقامات حکومتی از دیگر مزایای این سیاست‌ها به‌شمار می‌آید.^۲

۱. محسن اسماعیلی و مصطفی منصوریان، درآمدی بر نقش مجلس شورای اسلامی در حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام، بررسی‌های حقوق عمومی، سال اول، ش ۲، زمستان ۱۳۹۱، ص ۱۰.

۲. علی غلامی، علی بهادری‌جرمی، مفهوم، ماهیت و نظارت بر اجرای سیاست‌های کلی نظام، فصلنامه بررسی‌های حقوقی، ش ۱، بهار ۱۳۹۲.

این نهاد حقوقی با بازنگری قانون اساسی در سال ۱۳۶۸ و در قالب بند اول اصل یکصد و دهم آن ذیل وظایف رهبری ایجاد شده و برای تضمین حسن اجرای آن اعضای شورای بازنگری قانون اساسی به این بند اکتفا نکرده و در بند دوم همان اصل به مسئله نظارت نیز پرداخته‌اند. درواقع، سیاست‌های کلی «هندسه کلی حرکت نظام» بوده و «اگر سیاست‌های کلی یک نظام در جایی تبیین، تثبیت و توزیع نشود، [نظام] دچار بی‌رویی در رفتار خواهد شد».^۱

ازجمله اصلی‌ترین حوزه‌هایی که در مورد آن سیاست‌های کلی بیان شده برنامه‌های توسعه هستند که برنامه میان‌مدت کشور را تبیین می‌کنند به‌گونه‌ای که اولین سیاست‌های کلی نظام، سیاست‌های کلی برنامه پنج‌ساله دوم است که در سال ۱۳۷۲ به تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام رسیده و ازسوی مقام معظم رهبری ابلاغ شده است. با آغاز زمان قانونی تدوین برنامه ششم توسعه نیز سیاست‌های کلی این برنامه نیز تدوین و در تاریخ ۱۳۹۴/۴/۹ ابلاغ شد.

۱-۱. سه محدودیت جهت انطباق مصوبات برنامه ششم توسعه با سیاست‌های کلی مربوطه

با توجه به اینکه «مهمترین و عالی‌ترین سطح اجرای سیاست‌های کلی نظام سطح قانونگذاری است که در آن هرچه میزان انطباق قوانین با سیاست‌های کلی تأمین شود حسن اجرای سیاست‌های کلی و مسئله نظارت بر آن نیز تضمین خواهد شد»^۲، لذا تهیه لایحه برنامه ششم توسعه مهمترین گام در اجرایی کردن سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه محسوب می‌شود.

در فرآیند بررسی تطابق لایحه برنامه ششم توسعه با سیاست‌های کلی فوق سه مشکل اساسی وجود دارد:

۱. نحوه تدوین سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه،

۲. رویکرد دولت در تدوین برنامه ششم توسعه،

۳. نحوه مواجهه مجلس با این سیاست‌ها.

۱-۱-۱. ایرادهای موجود در تدوین سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه

به نظر می‌رسد برخی ایرادهای اساسی در تدوین سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه توسط مجمع تشخیص مصلحت نظام وجود داشت که اجرای آن را از ابتدا با ابهام مواجه ساخت. ایراد اصلی آن بود که درحالی‌که کشور با مسائل متعددی مواجه بوده و ازسوی دیگر منابع مالی کشور محدودیت شدیدی داشت در سیاست‌های کلی با ۸۰ بند همه موضوعات توسعه‌ای مورد بحث قرار گرفته بود حال آنکه بسیاری از کارشناسان معتقد بودند که با توجه به شرایط کشور بهتر است با انتخاب مدل برنامه‌ریزی

۱. بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با اعضای مجمع تشخیص مصلحت نظام، مورخ ۱۳۸۱/۱/۱۷.

۲. محسن اسماعیلی و مصطفی منصوریان، درآمدی بر نقش مجلس شورای اسلامی در حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام، فصلنامه بررسی‌های حقوق عمومی، ش ۲، ۱۳۹۱.

هسته‌ای فقط حل چند موضوع اساسی مدنظر سیاستگذاران قرار گیرد و منابع مالی محدود برای حل آن مسائل مورد استفاده قرار گیرد.

همچنین به نظر می‌رسد، برخی بندهای سیاست‌های کلی به احکام اجرایی برنامه‌ای نزدیک شده است.

۲-۱-۱. رویکرد دولت در تدوین برنامه ششم توسعه

موضوع دوم که اجرایی شدن سیاست‌های کلی را مورد تردید قرار داد نحوه مواجهه دولت با برنامه ششم توسعه است. پیرو ابلاغ سیاست‌های کلی برنامه پنج‌ساله ششم توسعه در تاریخ ۱۳۹۴/۴/۹، دولت با برداشتی جدید از اصول قانون اساسی، «لایحه احکام مورد نیاز اجرای برنامه ششم توسعه» را در تاریخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۸ در ۳۱ ماده به مجلس نهم ارائه داد که با توجه به اتمام دوره آن مجلس و نافرجام ماندن فرآیند بررسی و تصویب آن مجدداً لایحه مذکور را با تغییرات اندکی (شامل ۳۵ ماده) به مجلس دهم تقدیم کرد. با توجه به اینکه یکی از مباحث اصلی در بررسی این لایحه در مجلس دهم آن بود که لایحه مذکور (همان‌طور که از عنوان آن مشخص است) لایحه برنامه ششم توسعه نبوده و رافع مشکلات موجود در مسیر توسعه کشور نیست و ازسوی دیگر، بسیاری از بندهای سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه را پوشش نمی‌داد، لذا مکاتبه‌ای ازسوی ریاست مجلس شورای اسلامی با مقام معظم رهبری صورت گرفت تا درباره مواجهه مجلس با این لایحه از راهنمایی و ارشادات ایشان استفاده شود. بنابر اظهارات ریاست مجلس شورای اسلامی و برخی نمایندگان عضو کمیسیون تلفیق برنامه ششم توسعه، مقام رهبری اولویت اول را تدوین برنامه ازسوی دولت دانسته و در صورت عدم تحقق اولویت اول، اذن به ورود مجلس به تدوین احکام دادند.

در جلسه کمیسیون تلفیق برنامه ششم توسعه مجلس شورای اسلامی، رئیس سازمان برنامه و بودجه (به‌عنوان نماینده دولت)، اظهار کرد که با توجه به اینکه تجدیدنظر در تدوین برنامه و ارائه لایحه جدید توسط دولت چند ماه زمان برده و ممکن است تا پایان دوره دولت به طول بیانجامد بهتر آن است که اولویت دوم مبنا قرار گیرد و بیان کرد که دولت با حضور فعال در جلسات کمیسیون تلفیق برنامه، مجلس را در تکمیل لایحه برنامه ششم توسعه یاری خواهد کرد. بر این اساس، کمیسیون تلفیق برنامه ششم توسعه مجلس با برگزاری جلسات متعدد و بهره‌مندی از نظرات کارشناسی دولت، مرکز پژوهش‌های مجلس، دیوان محاسبات کشور، اتاق‌های سه‌گانه بخش خصوصی (بازرگانی صنایع و معادن و کشاورزی ایران، تعاون و اصناف) و نیز دریافت پیشنهادهای الحاقی از سایر صاحب‌نظران و تشکلهای کشور در مجموع ۱۴۴ ماده را در قالب برنامه ششم به تصویب رساند که پس از بررسی و تعدیل در صحن علنی مجلس، تعداد مواد به ۱۲۸ ماده تقلیل یافت.

با توجه به فرآیند تهیه و تصویب برنامه ششم توسعه، همواره این پرسش مطرح است که آیا با توجه به این فرآیند، امکان تطابق برنامه با سیاست‌های مزبور وجود دارد؟

۳-۱-۱. نحوه مواجهه مجلس با این سیاست‌ها

اصولاً سازوکار بررسی طرح‌ها و لوایح در مجلس شورای اسلامی به گونه‌ای طراحی نشده است که همراستایی تک تک احکام و مواد مورد بررسی با سیاست‌های کلی مربوطه به نحو نظام‌مندی سنجیده شود. در بررسی هر لایحه در مجلس آن لایحه به کمیسیون‌های مربوطه مجلس ارجاع داده شده و نظرات کمیسیون‌های فرعی به کمیسیون اصلی ارائه می‌شود تا مباحث جمع‌بندی شده و برای ارائه به صحن آماده شود. در بررسی لوایح برنامه‌های توسعه همه کمیسیون‌های تخصصی مجلس مشارکت داشته و لایحه به تمامی آنها ارجاع داده شده و کمیسیون تلفیق برنامه (شامل نمایندگان از کمیسیون‌های تخصصی) کمیسیون اصلی بررسی لایحه می‌باشد.

در بررسی لایحه برنامه ششم توسعه نیز تمامی کمیسیون‌های تخصصی مجلس با بررسی لایحه (۳۵ ماده‌ای) دولت و افزودن مواد و احکام پیشنهادی به آن مصوبات خود را برای بررسی و جمع‌بندی نهایی به کمیسیون‌ها تلفیق ارائه دادند. بدین ترتیب کمیسیون تلفیق برنامه ششم توسعه با طیف گسترده‌ای از پیشنهادها برای افزوده شدن احکام و مواد جدید به لایحه از سوی کمیسیون‌های تخصصی مواجه بود و مشخص است در این شرایط تطابق مصوبات کمیسیون تلفیق با سیاست‌های کلی برنامه ششم فرآیندی پسینی می‌شود بدین معنا که تنها تلاش می‌شود تا از ارائه احکامی برای هر بند از سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه اطمینان حاصل شود نه آنکه احکام و مواد پیشنهادی در راستای دستیابی به اهداف سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه مکفی تشخیص داده شوند. به دلیل حجم بسیار زیاد پیشنهادها و لزوم اعمال محدودیت پیشنهادهای نمایندگان و کمیسیون‌های تخصصی عملاً دغدغه به جای آنکه تطابق احکام پیشنهادی با سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه باشد، عمدتاً عدم مغایرت با سیاست‌های مزبور است.

۳-۱-۲. نحوه بررسی

برای بررسی میزان مطابقت مصوبات مجلس شورای اسلامی با سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه و اقتصاد مقاومتی در این گزارش مواد و احکام مورد بررسی قرار گرفته و براساس میزان همراستایی به سه دسته ۱. مرتبط ۲. قابل تفسیر و ۳. نامرتبب تقسیم شده است.

منظور از «مرتبط» احکام و موادی است که در تحقق سیاست‌های کلی مؤثر است و منظور از «قابل تفسیر» احکام و موادی است که با موضوع بندهای سیاست‌های کلی مرتبط است هرچند ممکن است با اجرای آن حکم ضرورتاً اهداف آن بند از سیاست‌های کلی محقق نشود.

نتایج بررسی‌ها نشان می‌دهد که از ۸۰ بند سیاست‌های کلی ۷۴ بند و از ۲۴ بند اقتصاد مقاومتی ۲۱ بند با احکام مرتبط و قابل تفسیر پوشش داده شده است که در جداول پیوست آمده است. از اصلی‌ترین سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه که در قانون مربوطه مورد غفلت قرار گرفته و حکمی متناظر آنها در برنامه وجود ندارد، می‌توان به ۱. تأمین مالی فعالیت‌های خرد و متوسط به وسیله نظام بانکی ۲. مشارکت و بهره‌گیری مناسب از ظرفیت نهادهای عمومی غیردولتی با ایفای نقش ملی و فراملی آنها در تحقق اقتصاد مقاومتی ۳. ارائه تسهیلات از منابع صندوق توسعه ملی به بخش‌های غیردولتی به صورت ارزی ۴. تنظیم رابطه متقابل تحصیل با اشتغال و متناسب‌سازی سطوح و رشته‌های تحصیلی با نقشه جامع علمی کشور و نیازهای تولید و اشتغال و ۵. توسعه علوم پایه و تحقیقات بنیادی، نظریه‌پردازی و نوآوری اشاره کرد.

از سوی دیگر، از ۱۲۴ ماده مصوب مجلس حدود ۳۰ حکم قانونی هیچ ارتباطی با سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه نداشته و ۱۵ حکم دیگر نیز با تفسیر و ابهام می‌توانند مرتبط شناخته شوند.

۲. ارتباط مصوبات برنامه ششم با سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

درباره تطبیق مصوبات با سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، مهمترین محورهای مشترک را می‌توان به شرح زیر خلاصه کرد:

۱. توجه به مقوله شفافیت

یکی از راه‌های مؤثر جهت شناسایی فساد و مقابله با آن، طراحی سازوکارهای شفافیت‌زاست. در مواد برنامه ششم توسعه در چندین مورد، طراحی سامانه‌های شفافیت‌زا مورد تأکید قرار گرفته است. راه‌اندازی مؤسسات رتبه‌بندی در حوزه بازار سرمایه، راه‌اندازی سامانه تدارکات الکترونیکی دولت در مورد تمامی مراحل انواع معاملات متوسط و بزرگ وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های مشمول قانون برگزاری مناقصات، طراحی سازوکار جهت اعمال نظارت کامل و فراگیر بانک مرکزی بر مؤسسات پولی، بانکی و اعتباری و ساماندهی مؤسسات و بازارهای غیرمتشکل پولی، الزام تمامی دستگاه‌های اجرایی به افتتاح حساب‌های بانکی نزد بانک مرکزی و انجام عملیات‌ها صرفاً از طریق خزانه‌داری کل کشور، الزام بانک مرکزی به استقرار سامانه‌های نظارتی برخط به منظور نظارت مستمر بر نظام بانکی، الزام دولت به راه‌اندازی سامانه ثبت حقوق و مزایا و...، قسمتی از مواد مرتبط با حوزه شفافیت هستند.

۲. توجه به افزایش سالیانه سهم صندوق توسعه ملی از درآمد فروش نفت خام و میعانات گازی و خالص صادرات گاز

افزایش سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت، میعانات گازی و خالص صادرات گاز در مصوبات به صورت شفاف مورد تأکید قرار گرفته است.

۳. توجه به اهمیت برداشت صیانتی از مخازن نفتی کشور

افزایش ارزش افزوده از طریق تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز با تأکید بر برداشت صیانتی از منابع مورد تأکید بند «۱۵» سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی است. این موضوع در بند «ه» ماده (۵۹) مصوبات ذیل موضوع افزایش ضریب بازیافت مخازن کشور به میزان یک درصد در طول اجرای قانون برنامه مورد تأکید قرار گرفته است.

۴. توجه به مقوله منطقی‌سازی اندازه دولت و حذف دستگاه‌های موازی و غیرضرور

تحول اساسی در ساختارها، منطقی‌سازی اندازه دولت و حذف دستگاه‌های موازی و غیرضرور و هزینه‌های زائد مورد تأکید بند «۱۶» سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی است. الزام دولت به کاهش حجم، اندازه و ساختار دستگاه‌های اجرایی، حداقل به میزان پانزده درصد (۱۵٪) نسبت به وضع موجود در راستای تحقق اقتصاد مقاومتی قابل تفسیر است.

۵. عدم توجه کافی به اشتغال مولد و به حداکثر رساندن مشارکت آحاد جامعه در فعالیت‌های اقتصادی

رشد اشتغال‌زا و بنا نهادن رشد اقتصادی بر پایه مشارکت آحاد جامعه در فعالیت‌های اقتصادی یکی از محورهای اصلی اقتصاد مقاومتی است. متأسفانه توجه به این مقوله مهم در مصوبات در سطح مورد انتظار نیست. اگرچه در ماده (۲) مصوبات، اشتغال به عنوان موضوع خاص فرابخشی مطرح شده اما در دیگر مواد، ظهور و بروز کافی در مورد نحوه و سازوکار مشارکت آحاد جامعه در فعالیت‌های اقتصادی مشاهده نمی‌شود.

۶. برنامه‌ریزی و طراحی سازوکار جهت تحقق اقتصاد دانش‌بنیان

یکی دیگر از مبانی اقتصاد مقاومتی، دانش‌بنیان کردن اقتصاد است. طبیعتاً نیل به این هدف مستلزم هدفگذاری دقیق، برنامه‌ریزی کارشناسانه و نگاه نظام‌مند است. در مصوبات برنامه ششم توسعه چهار دسته مواد در مورد اقتصاد دانش‌بنیان مطرح شده است.

الف) جانمایی موضوع کاربست علم و فناوری در موضوعات خاص بخشی (اولویت‌های برنامه)

ب) الزام دولت به حمایت‌های لازم در جهت تجاری‌سازی ایده و دانش

ج) توجه به مقوله اقتصاد دانش‌بنیان در حوزه‌های خاص

د) الزام کلیه دستگاه‌های اجرایی، کلیه شرکت‌های دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت‌های وابسته و تابعه به استثنای صندوق‌های بیمه و بازنشستگی به ارائه حمایت‌های مالی به امور پژوهشی و در راستای توسعه فناوری.

نتیجه‌گیری

۱. با توجه به ماهیت اجرایی برخی از بندهای سیاست‌های کلی برنامه ششم، برخی بندهای سیاست‌های کلی، به‌عنوان احکام قانونی در مصوبات مجلس شورای اسلامی نیز آمده است. به‌عنوان نمونه، بندهای «۵۶»، «۵۷» و «۵۸» سیاست‌های کلی برنامه ششم عیناً به‌عنوان جزئی از بند «د» ماده (۱۲۱) مصوبه مجلس تکرار شده‌اند.

۲. یکی از کارکردهای برنامه‌های پنج‌ساله توسعه هماهنگ‌سازی حوزه‌های مختلف سیاست‌گذاری و قوای سه‌گانه است. با توجه به تدوین بخش مهمی از برنامه ششم توسط مجلس، هماهنگی فوق در عمل ایجاد نشده و نحوه هماهنگی میان احکام قانونی و منابع قابل دسترس در حوزه‌های مختلف مبهم است.

۳. آنچه در این گزارش از مواد مرتبط یا قابل تفسیر متناظر با بندهای سیاست‌های کلی بیان شده است لزوماً به معنای آن نیست که احکام مصوب، توانایی محقق ساختن سیاست‌های کلی متناظر را دارند بلکه صرفاً بیانگر ارتباط موضوعی میان آنهاست و می‌تواند نهایتاً بخشی از راهکار دستیابی به آن سیاست‌ها قلمداد شود.

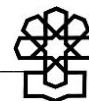
۴. مواد و بندهای مصوبه مذکور اکثر بندهای «سیاست‌های کلی برنامه ششم» را حداقل به شکل بیان سیاست پوشش داده است، اما پاره‌ای از مصوبات نیز به‌صورت تفسیرپذیر با سیاست‌ها مرتبط است.

۵. کثرت سیاست‌های کلی برنامه ششم (۸۰ بند) و عبارات کلی اکثر بندها، موجب می‌شود هر مجموعه‌ای از مصوبات مجلس، بخش‌های زیادی از سیاست‌های کلی برنامه را پوشش دهد.

۶. فرآیند تدوین قانون برنامه در مجلس (کمیسیون‌ها، کمیسیون تلفیق برنامه و ...) به‌گونه‌ای طراحی نشده است که نمایندگان تنها در چارچوب سیاست‌های کلی امکان پیشنهاد متن داشته باشند. به‌عنوان مثال از ۱۲۷ ماده مصوب مجلس، حدود ۳۰ حکم قانونی، ارتباط مستقیمی با سیاست‌های کلی برنامه ندارند و ۱۵ حکم دیگر با تفسیر و ابهام می‌توانند مرتبط شمرده شوند (مجموعاً یک‌سوم مصوبه مجلس). به بیان دیگر ارتباط میان مصوبه مجلس و سیاست‌های کلی که در این گزارش بدان اشاره شده است، صرفاً پسینی و بعد از نهایی شدن مصوبات بوده است نه آنکه براساس طرح‌ریزی هوشمندانه اولیه باشد.

۷. اکثر بندهای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی دارای مواد متناظر در مصوبات برنامه ششم توسعه هستند. البته مواد مرتبط با سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، از نظر قوت و دقت در موضوعات مختلف ذیل اقتصاد مقاومتی متفاوت هستند.

۸. فقدان شاخص‌های دقیق درباره سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، موجب شده تا مجلس و دولت هر مصوبه‌ای را به نحو صوری با یکی از عبارات موجود در متن سیاست‌ها مرتبط و آن مصوبه را با اقتصاد مقاومتی هم‌راستا قلمداد کنند. چنین رویکردی تحقق اهداف سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی (به نحو مطلوب و مدنظر سیاستگذار) را در ابهام قرار می‌دهد.

۹. طراحی سامانه‌های متعدد به‌منظور افزایش شفافیت و ایجاد امکان نظارت برخط بر عملکرد دستگاه‌های اجرایی، مزیت اصلی مصوبات در راستای تحقق اقتصاد مقاومتی محسوب می‌شود. می‌توان پیش‌بینی کرد که اجرای صحیح مواد مرتبط با شفافیت، تأثیر بسزایی بر کاهش فساد، رانت و تبعیض خواهد داشت.

۱۰. موضوعاتی مانند تولید صیانتی، تکمیل زنجیره ارزش نفت و گاز، کاهش شدت انرژی، افزایش سهم صندوق توسعه ملی از محل درآمد فروش منابع نفتی، امنیت غذایی، منطقی‌سازی اندازه دولت و حذف دستگاه‌های موازی و غیرضرور مواد مرتبط در برنامه ششم تا حد زیادی در برنامه مدنظر قرار گرفته است.

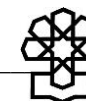
۱۱. استفاده از کلیه امکانات به‌منظور حداکثرسازی مشارکت آحاد جامعه در فعالیت‌های اقتصادی (موضوع بند «۱» سیاست‌های اقتصاد مقاومتی) و توجه به اشتغال در حدود مورد انتظار در مصوبات چندان مورد توجه قرار نگرفته است.

۱۲. اگرچه نگاه سیستمی به مقوله اقتصاد دانش‌بنیان (به این معنا که ضروری است هر یک از دستگاه‌های اجرایی در راستای نیل به اقتصاد دانش‌بنیان، به‌عنوان جزئی از کل، وظیفه معینی را متقبل شوند) کمرنگ است اما احکام متعددی در این‌باره تصویب شده است.

پیوست‌ها

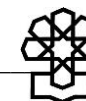
جدول ۱. بررسی ارتباط بین سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه و مصوبات صحن علنی

ردیف	سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه	شماره مواد مرتبط در قانون برنامه ششم	ملاحظات
۱	رشد اقتصادی شتابان و پایدار و اشتغال‌زا به گونه‌ای که با بسیج همه امکانات و ظرفیت‌های کشور، متوسط رشد ۸ درصد در طول برنامه محقق شود.	۳	قابل تفسیر
۲	بهبود مستمر فضای کسب‌وکار و تقویت ساختار رقابتی و رقابت‌پذیری بازارها.	۲۱ ۲۲ ۷۱	قابل تفسیر مرتبط قابل تفسیر
۳	مشارکت و بهره‌گیری مناسب از ظرفیت نهادهای عمومی غیردولتی با ایفای نقش ملی و فراملی آنها در تحقق اقتصاد مقاومتی.		نامرتبط
۴	توسعه پیوندهای اقتصادی و تجاری متقابل و شبکه‌ای کشور به‌ویژه با کشورهای منطقه آسیای جنوب غربی، تبدیل شدن به قطب تجاری و ترانزیتی و انعقاد پیمان‌های پولی دو و چندجانبه با کشورهای طرف تجارت در چارچوب بندهای «۱۰»، «۱۱» و «۱۲» سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی.	۱۳	مرتبط
۵	گسترش و تعمیق نظام جامع تأمین مالی و ابزارهای آن (بازار پول، بازار سرمایه و بیمه‌ها) با مشارکت اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی و افزایش سهم مؤثر بازار سرمایه در جهت توسعه سرمایه‌گذاری و ثبات و پایداری و کاهش خطرپذیری فعالیت‌های تجاری و اقتصادی کشور با تأکید بر ارتقای شفافیت و سلامت نظام مالی.	ماده (۴) بند «الف» ماده (۴) بند «خ» ۹ ۱۰ ۱۱ ۲۰	مرتبط مرتبط قابل تفسیر قابل تفسیر مرتبط قابل تفسیر
۶	تأمین مالی فعالیت‌های خرد و متوسط به‌وسیله نظام بانکی.		نامرتبط
۷	ارتقای کیفی و کمی نظام جامع صنعت بیمه و ابزارهای آن (بازارهای رقابتی، بیمه اتکایی و...) با مشارکت اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی به‌منظور توسعه سرمایه‌گذاری و ثبات و پایداری و کاهش خطرپذیری فعالیت‌های تجاری و اقتصادی کشور.	۱۱ ۲۱	مرتبط مرتبط
۸	جذب سرمایه ایرانیان خارج از کشور و سرمایه‌گذاران خارجی با ایجاد انگیزه و مشوق‌های لازم.	ماده (۴) بند «ث»	مرتبط
۹	اعمال نظارت کامل و فراگیر بانک مرکزی بر بازار و مؤسسات پولی، بانکی و اعتباری و ساماندهی مؤسسات و بازارهای غیرمتشکل پولی و مالی در جهت ارتقای شفافیت و سلامت و کاهش نسبت مطالبات غیرجاری به تسهیلات.	۱۴ ۱۸	مرتبط مرتبط

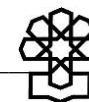
ردیف	سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه	شماره مواد مرتبط در قانون برنامه ششم	ملاحظات
۱۰	تغییر نگاه به نفت و گاز و درآمدهای حاصل از آن، از منبع تأمین بودجه عمومی به «منابع و سرمایه‌های زاینده اقتصادی» و دائمی شدن اساسنامه صندوق توسعه ملی با تنفیذ اساسنامه موجود و واریز سالیانه ۳۰ درصد از منابع حاصل از صادرات نفت و میعانات گازی و خالص صادرات گاز به صندوق توسعه ملی و افزایش حداقل ۲ واحد درصد سالیانه به آن.	ماده (۶) بند «الف»	قابل تفسیر
		ماده (۷) بند «ب» جزء «۱»	مرتبط
۱۰-۱	استقلال مدیریت حساب‌ها از بانک مرکزی.		نامرتبط
۱۰-۲	ارائه تسهیلات از منابع صندوق توسعه ملی به بخش‌های غیردولتی به صورت ارزی		نامرتبط
۱۰-۳	استقلال مصارف صندوق توسعه ملی از تکالیف بودجه‌ای و قوانین عادی.		نامرتبط
۱۰-۴	سپرده‌گذاری ارزی حداکثر ۲۰ درصد از منابع ورودی صندوق، نزد بانک‌های عامل در قبال اخذ خط اعتباری ریالی از بانک‌های مذکور برای ارائه تسهیلات ریالی به بخش کشاورزی، صنایع کوچک و متوسط و تعاونی با معرفی صندوق توسعه ملی.	ماده (۳۲) بند «ب» جزء «۴»	مرتبط
		ماده (۴۶) بند «ج»	مرتبط
		۴۴	مرتبط
۱۱	تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز و کاهش شدت انرژی.	۴۵	قابل تفسیر
۱۲	حمایت از تأسیس شرکت‌های غیردولتی برای سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های اکتشاف (نه مالکیت)، بهره‌برداری و توسعه میادین نفت و گاز کشور به‌ویژه میادین مشترک در چارچوب سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم.		نامرتبط
۱۳	افزایش سهم انرژی‌های تجدیدپذیر و نوین و گسترش نیروگاه‌های پراکنده و کوچک‌مقیاس.	ماده (۴۸) بند «ث»	مرتبط
		۵۰	مرتبط
۱۴	تحقق کامل هدفمندسازی یارانه‌ها در جهت افزایش تولید، اشتغال و بهره‌وری، کاهش شدت انرژی و ارتقای شاخص‌های عدالت اجتماعی.	۳۹	مرتبط
		۷۹	مرتبط
۱۵	واگذاری طرح‌های جمع‌آوری، مهار، کنترل و بهره‌برداری از گازهای همراه تولید در کلیه میادین نفت و تأسیسات صنعت نفت به مردم.	ماده (۴۸) بند «الف»	مرتبط
		۴۴	مرتبط
۱۶	افزایش ارزش‌افزوده از طریق تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز و توسعه تولید کالاهای دارای بازدهی بهینه (براساس شاخص شدت مصرف انرژی)	ماده (۴۶) بندهای «ب» و «ج»	مرتبط
۱۷	دانش‌بنیان نمودن صنایع بالادستی و پایین‌دستی نفت و گاز با تأسیس و تقویت شرکت‌های دانش‌بنیان برای طراحی، مهندسی، ساخت، نصب تجهیزات و انتقال فناوری به‌منظور افزایش خودکفایی.	ماده (۴۸) بند «ث»	مرتبط
		ماده (۶۵) بند «الف»	مرتبط

ردیف	سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه	شماره مواد مرتبط در قانون برنامه ششم	ملاحظات
۱۸	افزایش مستمر ضریب بازیافت و برداشت نهایی از مخازن و چاه‌های نفت و گاز.	ماده (۴۸) بند «ث»	مرتبط
۱۹	تقسیم کار و تعیین نقش ملی در مناطق، استان‌ها، نواحی و سواحل و جزایر کشور با رعایت الزامات آن در چارچوب سیاست‌های کلی مربوط، به‌منظور افزایش تولید ثروت ملی و حمایت دولت از سرمایه‌گذاری در مناطق کمتر توسعه‌یافته و روستایی.	۲۶ ۸۳	مرتبط قابل تفسیر
۲۰	اتخاذ برنامه‌ها و اقدامات اجرایی جهت توسعه روستایی کشور برای تثبیت جمعیت و تشویق مهاجرت به مناطق روستایی و عشایری (کانون تولید و ارزش‌آفرینی) با برنامه‌ریزی و مدیریت بهینه در سطح ملی، منطقه‌ای و محلی، تعیین سهم واقعی در توزیع منابع و ارتقای شأن و منزلت اجتماعی، ایجاد فرصت‌های جدید اقتصادی و حمایت‌های ویژه از فعالیت‌های کارآفرینی و اشتغال‌زایی مزیت‌دار بومی و مقاوم‌سازی تأسیسات و زیرساخت‌ها و اماکن روستایی با تأکید بر بند «۹» سیاست‌های کلی کشاورزی.	ماده (۲۶) بند «الف» جزء «۵»	مرتبط
		۲۷	مرتبط
		ماده (۸۴) بند «خ»	مرتبط
		۹۹	مرتبط
		ماده (۵۹) بند «ب» جزء «۱»	مرتبط
۲۱	توسعه اقتصاد دریایی جنوب کشور در محور چابهار- خرمشهر با تأکید بر سواحل مکران.	ماده (۶۷) بند «الف» جزء «۲»	مرتبط
		ماده (۱۰۰) بند «ب»	مرتبط
۲۲	برنامه‌ریزی برای دستیابی به ضریب جینی ۰/۴۳	ماده (۱۱۱) بند «الف»	مرتبط
۲۳	توسعه بازارهای دریایی و ایجاد مناطق مهم اقتصادی در زمینه‌های دارای مزیت.	۳	قابل تفسیر
		ماده (۴۶) بند «خ»	قابل تفسیر
		ماده (۴۸) بند «ب»	مرتبط
۲۴	اولویت بخش ریلی در توسعه حمل‌ونقل و ایجاد مزیت رقابتی برای آن.	ماده (۵۱) بند «ب»	مرتبط
		۵۲	مرتبط
		۵۴	مرتبط
۲۵	توسعه حمل‌ونقل ریلی باری با اولویت تجهیز شبکه و پایانه‌های باری و اتصال شبکه به مراکز بزرگ اقتصادی، تجاری و صنعتی و مبادی ورودی و خروجی مهم کشور و شبکه‌های ریلی منطقه‌ای و جهانی به‌ویژه کریدور شمال - جنوب با هدف توسعه صادرات و ترانزیت بار.	۵۷	مرتبط
		۶۹	مرتبط

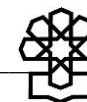
ردیف	سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه	شماره مواد مرتبط در قانون برنامه ششم	ملاحظات
۲۶	افزایش نرخ رشد ارزش افزوده بخش‌های صنعت، معدن و صنایع معدنی و افزایش صادرات محصولات آن با اجرای سیاست‌های کلی صنعت و معدن.	۳	قابل تفسیر
		۴۳	مرتبط
۲۷	دانش‌بنیان نمودن شیوه تولید و محصولات صنعتی و خدمات وابسته به آن، نشان‌سازی تجاری و تقویت حضور در بازارهای منطقه و جهان.	۵۴	مرتبط
		ماده (۶۴) بند «ج»	مرتبط
۲۸	اولویت دادن به حوزه‌های راهبردی صنعتی (از قبیل صنایع نفت، گاز، پتروشیمی، حمل‌ونقل، مواد پیشرفته، ساختمان، فناوری اطلاعات و ارتباطات، هوافضا، دریا، آب و کشاورزی) و افزایش ضریب نفوذ فناوری‌های پیشرفته در آنها.	۲	قابل تفسیر
		۳۱	قابل تفسیر
		۳۲	قابل تفسیر
		۳۳	قابل تفسیر
		۳۵	قابل تفسیر
		۳۶	قابل تفسیر
		۴۰	مرتبط
		ماده (۴۲) بند «ب»	قابل تفسیر
		۵۳	قابل تفسیر
		۶۰	قابل تفسیر
۲۹	اولویت دادن به تأمین مواد مورد نیاز صنایع داخلی کشور با تأکید بر تکمیل ظرفیت زنجیره ارزش افزوده مواد معدنی و اجرای بند «۳» سیاست‌های کلی معدن.	۴۳	مرتبط
۳۰	تدوین و اجرای سند جامع و نقشه راه تحول نظام استانداردسازی کشور و مدیریت کیفیت.	ماده (۲۵) بند «الف»	قابل تفسیر
		ماده (۶۰) بند «ج»	مرتبط
		جزء «۲»	
		ماده (۶۷) بند «ث»	مرتبط
۳۱	استقرار نظام جامع و کارآمد آمار و اطلاعات کشور.	تبصره «۱»	
		ماده (۱۰۸) بند «پ»	مرتبط
		ماده (۴۶) بند «ث»	مرتبط
		ماده (۶۷) بند «ت»	مرتبط

ردیف	سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه	شماره مواد مرتبط در قانون برنامه ششم	ملاحظات
امور فناوری اطلاعات و ارتباطات			
۳۲	کسب جایگاه برتر منطقه در توسعه دولت الکترونیک در بستر شبکه ملی اطلاعات.	ماده (۴۶) بند «ث»	مرتبط
		ماده (۸۳) بندهای «الف» تا «د»	مرتبط
		ماده (۱۱۷) بند «ت»	مرتبط
۳۳	توسعه محتوا در فضای مجازی براساس نقشه مهندسی فرهنگی کشور تا حداقل پنج برابر وضعیت کنونی و بومی‌سازی شبکه‌های اجتماعی	۲	قابل تفسیر
		ماده (۶۸) بند «الف»	قابل تفسیر
		۶۹	مرتبط
۳۴	ایجاد، تکمیل و توسعه شبکه ملی اطلاعات و تأمین امنیت آن، تسلط بر دروازه‌های ورودی و خروجی فضای مجازی و پالایش هوشمند آن و ساماندهی، احراز هویت و تحول در شاخص ترافیکی شبکه به‌طوری‌که ۵۰ درصد آن داخلی باشد.	ماده (۶۷) بندهای «ب» و «ت»	مرتبط
		ماده (۶۸) بند «ب»	مرتبط
		ماده (۱۱۷) بند «ت»	مرتبط
۳۵	بهره‌گیری از موقعیت ممتاز کشور با هدف تبدیل ایران به مرکز تبادلات پستی و ترافیکی ارتباطات و اطلاعات منطقه و گسترش حضور در بازارهای بین‌المللی.	ماده (۶۷) بند «الف» جزء «۱»	مرتبط
۳۶	حضور مؤثر و هدفمند در تعاملات بین‌المللی فضای مجازی.	ماده (۱۰۶) بند «ب» جزء «۲-۳»	قابل تفسیر
۳۷	افزایش سهم سرمایه‌گذاری زیرساختی در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات تا رسیدن به سطح کشورهای برتر منطقه.	۶۷	مرتبط
		ماده (۶۸) بند «ت»	مرتبط
۳۸	توسعه فناوری فضایی با طراحی، ساخت، آزمون، پرتاب و بهره‌برداری از سامانه‌های فضایی و حفظ و بهره‌برداری حداکثری از نقاط مداری کشور.	۴۰	مرتبط
امور اجتماعی			
۳۹	ارتقای سلامت اداری و اقتصادی و مبارزه با فساد در این عرصه با تدوین راهبرد ملی مبارزه با فساد و تصویب قوانین مربوط.	ماده (۴) بند «خ»	مرتبط
		ماده (۷) بند «پ»	مرتبط

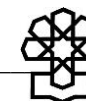
ردیف	سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه	شماره مواد مرتبط در قانون برنامه ششم	ملاحظات
		ماده (۸)	مرتبط
		بندهای «الف»، «ب» و «پ»	مرتبط
		۹	مرتبط
		۱۴	مرتبط
		ماده (۱۷) بند «ب»	مرتبط
		۱۸	مرتبط
		۲۸	مرتبط
		۲۹	مرتبط
		ماده (۳۹) بند «ب»	مرتبط
		ماده (۶۷) بند «ت»	مرتبط
		ماده (۶۷) بند «ث»	مرتبط
		ماده (۶۸) بند «الف»	مرتبط
		ماده (۶۸) بند «ح»	مرتبط
		ماده (۱۰۸) بند «ب»	مرتبط
		۱۱۴	مرتبط
		۱۱۵	مرتبط
		ماده (۱۱۶) بند «پ»	مرتبط
		ماده (۱۱۶) بند «ب»	مرتبط
		ماده (۱۱۶) بند «پ»	مرتبط
		ماده (۱۱۷) بندهای «الف»، «ب» و «ت»	مرتبط
۴۰	استقرار نظام جامع، یکپارچه، شفاف، کارآمد و چندلایه تأمین اجتماعی کشور.	۸۱	مرتبط

ردیف	سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه	شماره مواد مرتبط در قانون برنامه ششم	ملاحظات
۴۱	توانمندسازی و خوداتکایی اقشار و گروه‌های محروم در برنامه‌های مربوط به رفاه و تأمین اجتماعی.	۷۹	مرتبط
		ماده (۸۰) بند «ب»	مرتبط
		جزء «۴» و بند «ث»	مرتبط
		جزء «۳»	مرتبط
		ماده (۸۳) بند «ب»	مرتبط
		۱۲۰	مرتبط
		۲	قابل تفسیر
		ماده (۷) بند «ث»	قابل تفسیر
۴۲	ارتقای کیفیت و اصلاح ساختار بیمه‌های تأمین اجتماعی پایه (شامل بیمه درمان، بازنشستگی، ازکارافتادگی و...) برای آحاد مردم.	ماده (۷۰) بند «ج»	مرتبط
		۹۲	مرتبط
		۷۴	مرتبط
		۸۲	مرتبط
۴۳	اجرای سیاست‌های کلی سلامت با تصویب قوانین و مقررات لازم با تأکید بر:	۷۰	مرتبط
۴۳-۱	تهیه پیوست سلامت برای قوانین مرتبط و طرح‌های کلان توسعه‌ای.	ماده (۸۰) بند «الف»	قابل تفسیر
		جزء «۲»	
۴۳-۲	اصلاح ساختار نظام سلامت براساس بند «۷» سیاست‌های کلی سلامت.	۹۲	مرتبط
۴۳-۳	تأمین منابع مالی پایدار برای بخش سلامت و توسعه کمی و کیفی بیمه‌های سلامت.	۷۰	مرتبط
		۷۳	قابل تفسیر
۴۳-۴	افزایش و بهبود کیفیت و ایمنی خدمات و مراقبت‌های جامع و یکپارچه سلامت در قالب شبکه بهداشتی و درمانی منطبق بر نظام سطح‌بندی و ارجاع.	۷۰	مرتبط
		ماده (۷۴) بندهای «ت» و «ث»	مرتبط
۴۴	توسعه تربیت‌بدنی و ورزش همگانی.	ماده (۷) بندهای «ج»	مرتبط

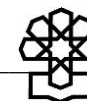
ردیف	سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه	شماره مواد مرتبط در قانون برنامه ششم	ملاحظات
		۲۵	قابل تفسیر
		۵۵	مرتبط
		ماده (۶۳) بندهای «ث» و «ج»	قابل تفسیر
		ماده (۶۵) بند «ث»	قابل تفسیر
		ماده (۷۳) بند «ت» تبصره	مرتبط
		۹۴	مرتبط
		۹۶	مرتبط
۴۵	فرهنگ‌سازی و ایجاد زمینه‌ها و ترتیبات لازم برای تحقق سیاست‌های کلی جمعیت.	ماده (۶۲) بندهای «الف» و «ب»	مرتبط
		۷۵	مرتبط
		۷۶	مرتبط
		۱۰۲	مرتبط
		۱۰۳	مرتبط
		۱۰۴	مرتبط
۴۶	تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و استیفای حقوق شرعی و قانونی بانوان در همه عرصه‌ها و توجه ویژه به نقش سازنده آنان.	۷۵	مرتبط
		ماده (۸۰) بند «ت»	مرتبط
		۱۰۱	مرتبط
		ماده (۱۰۲) بندهای «ب»، «پ»، «خ» و «ذ»	مرتبط
		۱۰۴	مرتبط
		ماده (۱۲۹) بند «الف»	قابل تفسیر

ردیف	سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه	شماره مواد مرتبط در قانون برنامه ششم	ملاحظات
۴۷	اولویت دادن به ایثارگران انقلاب اسلامی در تسهیلات مالی و فرصت‌ها و امکانات و مسئولیت‌های دولتی در صحنه‌های مختلف فرهنگی و اقتصادی.	۸۶، ۸۷، ۸۸، ۸۹ و ۹۰	مرتبط
۴۸	هویت‌بخشی به سیمای شهر و روستا و بازآفرینی و روزآمدسازی معماری اسلامی - ایرانی.	۹۷	مرتبط
۴۹	سامان‌بخشی مناطق حاشیه‌نشین و پیشگیری و کنترل ناهنجاری‌های عمومی ناشی از آن.	۲	قابل تفسیر
		۸۰	مرتبط
		ماده (۸۰) بند «پ» جزء «۱»	مرتبط
۵۰	توسعه پایدار صنعت ایرانگردی به گونه‌ای که ایرانگردهای خارجی تا پایان برنامه ششم به حداقل پنج برابر افزایش یابد.	ماده (۹۸) بند «الف» جزء «۲»	مرتبط
		۹۹	مرتبط
		۱۰۰	مرتبط
۵۱	حمایت از صنایع دستی و صیانت از میراث فرهنگی کشور.	۹۸	مرتبط
امور دفاعی و امنیتی			
۵۲	افزایش توان دفاعی در تراز قدرت منطقه‌ای در جهت تأمین منافع و امنیت ملی با تخصیص حداقل ۵ درصد بودجه عمومی کشور برای بنیه دفاعی.	ماده (۱۰۶) بند «الف»	مرتبط
۵۳	ارتقای توان بازدارندگی کشور با:	۱۰۶	مرتبط
۵۳-۱	توسعه توان موشکی و فناوری‌ها و ظرفیت تولید سلاح‌ها و تجهیزات عمده دفاعی برترساز با توان بازدارندگی و متناسب با انواع تهدیدات.	ماده (۱۰۶) بند «ب»	مرتبط
۵۳-۲	گسترش هوشمندانه و مصون‌سازی پدافند غیرعامل با اجرای کامل پدافند غیرعامل در مراکز حیاتی و حساس کشور.	۴۱	مرتبط
		ماده (۷۴) بند «ر»	مرتبط
		ماده (۱۰۶) بند «پ»	مرتبط
		۱۰۹	مرتبط
۵۳-۳	افزایش ظرفیت‌های قدرت نرم و دفاع سایبری و تأمین پدافند و امنیت سایبری برای زیرساخت‌های کشور در چارچوب سیاست‌های کلی مصوب.	۱۰۷	مرتبط
		۱۰۹	مرتبط
۵۴	تقویت کمی و کیفی بسیج مستضعفان.	ماده (۱۰۶) بند «ب» جزء «۲»	مرتبط

ردیف	سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه	شماره مواد مرتبط در قانون برنامه ششم	ملاحظات
۵۵	تأمین امنیت پایدار مناطق مرزی با انسداد کامل نرم‌افزاری و سخت‌افزاری، توسعه و تقویت یگان‌های مرزبانی، مشارکت‌دهی مرزنشینان در طرح‌های امنیتی، توسعه فعالیت‌های اطلاعاتی و تقویت دیپلماسی مرزی.	ماده (۱۰۶) بند «ت» جزء «۱»	مرتبط
۵۶	برنامه‌ریزی برای کاهش جرم و جنایت با هدف کاهش ۱۰ درصدی سالیانه مصادیق مهم آن.	ماده (۱۰۶) بند «ت» جزء «۲»	مرتبط
		ماده (۱۱۳) بند «ت»	مرتبط
۵۷	مبارزه همه‌جانبه با مواد مخدر و روان‌گردان‌ها در چارچوب سیاست‌های کلی ابلاغی و مدیریت مصرف با هدف کاهش ۲۵ درصدی اعتیاد تا پایان برنامه.	ماده (۸۰) بند «ب» ماده (۸۰) بند «ب» جزء «۵»	مرتبط مرتبط مرتبط
		ماده (۱۰۶) بند «ت» جزء «۳»	مرتبط
۵۸	پیشگیری و مقابله با قاچاق کالا و ارز از مبادی ورودی تا محل عرضه آن در بازار.	ماده (۴۶) بند «ج» ماده (۱۰۶) بند «ت» جزء «۴»	مرتبط مرتبط مرتبط
		ماده (۱۰۸) بند «ب»	مرتبط
امور سیاست خارجی			
۵۹	حفظ و افزودن بر دستاوردهای سیاسی جمهوری اسلامی در منطقه آسیای جنوب غربی.	ماده (۱۰۵) بند «ب»	مرتبط
۶۰	اولویت دادن به دیپلماسی اقتصادی با هدف توسعه سرمایه‌گذاری خارجی، ورود به بازارهای جهانی و دستیابی به فناوری برای تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی و سند چشم‌انداز.	ماده (۱۰۵) بند «ب»	مرتبط
۶۱	توسعه کمی و کیفی رسانه‌های فرامرزی با زبان‌های رایج بین‌المللی.		نامرتبط
۶۲	ایجاد زمینه‌های لازم در جهت جلب سرمایه و توان علمی و تخصصی ایرانیان خارج از کشور در توسعه ملی و تأثیر بر سیاست‌های نظام سلطه در دفاع از منافع ملی.	ماده (۱۰۵) بند «ت»	مرتبط
۶۳	بهره‌گیری حداکثری از روش‌ها و ابزارهای دیپلماسی نوین و عمومی.	ماده (۱۰۵) بند «ج»	مرتبط
امور حقوقی و قضایی			
۶۴	بازنگری در قوانین جزایی به‌منظور کاستن از محکومیت به حبس و تبدیل آن به مجازات‌های دیگر و متناسب‌سازی مجازات‌ها با جرائم.	ماده (۱۱۳) بند «ج»	مرتبط
۶۵	بهبود بخشیدن به وضعیت زندان‌ها و بازداشتگاه‌ها.	ماده (۱۱۳) بند «پ»	مرتبط

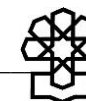
ردیف	سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه	شماره مواد مرتبط در قانون برنامه ششم	ملاحظات
۶۶	حمایت قضایی مؤثر در تضمین حقوق مالکیت و استحکام قراردادها به‌منظور توسعه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری خارجی.	ماده (۲۲) بند «الف»	مرتبط
		۱۱۷	مرتبط
		ماده (۱۲۰) بند «ب»	قابل تفسیر
۶۷	توسعه ثبت رسمی اسناد و املاک و مالکیت‌های معنوی و ثبت رسمی مالکیت‌های دولت و مردم بر املاک و اراضی کشور در نظام کاداستر و گسترش فناوری‌های نوین در ارائه خدمات ثبتی.	ماده (۳۸) بند «ذ»	مرتبط
		ماده (۱۱۳) بند «الف»	مرتبط
		۱۱۴	مرتبط
امور فرهنگی			
۶۸	تلاش شایسته برای تبیین ارزش‌های انقلاب اسلامی و دفاع مقدس و دستاوردهای جمهوری اسلامی.	۹۷	مرتبط
		ماده (۱۰۶) بند «ب» جزء «۲-۲»	مرتبط
۶۹	ارائه و ترویج سبک زندگی اسلامی-ایرانی و فرهنگ‌سازی درباره اصلاح الگوی مصرف و سیاست‌های اقتصاد مقاومتی.	۱۲۰	مرتبط
۷۰	اجرای نقشه مهندسی فرهنگی کشور و تهیه پیوست فرهنگی برای طرح‌های مهم.	۹۲	مرتبط
۷۱	حمایت مادی و معنوی از هنرمندان، نوآوران، محققان و تولیدکنندگان آثار و محصولات فرهنگی و هنری مقوم اخلاق، فرهنگ و هویت اسلامی-ایرانی.	۹۳	مرتبط
		ماده (۹۲) بند «ج»	مرتبط
۷۲	حضور مؤثر نهادهای فرهنگی دولتی و مردمی در فضای مجازی به‌منظور توسعه و ترویج فرهنگ، مفاهیم و هویت اسلامی-ایرانی و مقابله با تهدیدات.	ماده (۱۰۶) بند «ب» جزء «۳-۲»	قابل تفسیر
۷۳	توجه ویژه به توسعه و تجلی مفاهیم، نمادها و شاخص‌های هویت اسلامی-ایرانی در ساختارهای سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور.	۹۵	مرتبط
		۹۷	مرتبط
امور علم، فناوری و نوآوری			
۷۴	دستیابی به رتبه اول منطقه در علم و فناوری و تثبیت آن با اهتمام به تحقق سیاست‌های کلی علم و فناوری.	۶۴	مرتبط
		۶۶	مرتبط
۷۵	اجرای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و تأکید بر دوران تحصیلی کودکی و نوجوانی.	۲	قابل تفسیر

ردیف	سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه	شماره مواد مرتبط در قانون برنامه ششم	ملاحظات
		ماده (۶۳) بند «الف» جزء «۱»	مرتبط
۷۶	افزایش سهم آموزش‌های مهارتی در نظام آموزشی کشور.	ماده (۴) بند «ت»	قابل تفسیر
		ماده (۶۵) بند «پ»	مرتبط
۷۷	توسعه علوم پایه و تحقیقات بنیادی، نظریه‌پردازی و نوآوری در چارچوب سیاست‌های کلی علم و فناوری و نقشه جامع علمی کشور.		نامرتبط
۷۷-۱	ساماندهی نظام ملی آمار و اطلاعات علمی، پژوهشی و فناوری جامع و کارآمد.	ماده (۶۷) بند «ت»	مرتبط
۷۷-۲	تحول و ارتقای علوم انسانی به‌ویژه تعمیق شناخت معارف دینی و مبانی انقلاب اسلامی.	ماده (۶۴) بند «ب» تبصره «۲»	مرتبط
۷۸	تنظیم رابطه متقابل تحصیل با اشتغال و متناسب‌سازی سطوح و رشته‌های تحصیلی با نقشه جامع علمی کشور و نیازهای تولید و اشتغال.		نامرتبط
۷۹	گسترش همکاری و تعامل فعال، سازنده و الهام‌بخش در حوزه علم و فناوری با سایر کشورها و مراکز علمی و فنی معتبر منطقه‌ای و جهانی به‌ویژه جهان اسلام و توسعه تجارت و صادرات محصولات دانش‌بنیان.	۴	مرتبط
		ماده (۶۴) بند «الف»	قابل تفسیر
		ماده (۴) بند «پ»	قابل تفسیر
		ماده (۴) بند «ج»	مرتبط
		ماده (۴۹) بند «ث»	مرتبط
۸۰	توسعه و ساماندهی نظام ملی نوآوری و حمایت از پژوهش‌های مسئله‌محور و تجاری‌سازی پژوهش و نوآوری و توسعه نظام جامع تأمین مالی در جهت پاسخ به نیاز اقتصاد دانش‌بنیان.	ماده (۵۳) بند «ت»	قابل تفسیر
		ماده (۶۴) بند «الف»	قابل تفسیر
		ماده (۶۵) بند «ث»	مرتبط

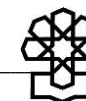
جدول ۲. بررسی ارتباط بین سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و احکام برنامه

ردیف	سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	شماره مواد مرتبط در مصوبات صحن (برنامه ششم)	ملاحظات
۱	تأمین شرایط و فعال‌سازی کلیه امکانات و منابع مالی و سرمایه‌های انسانی و علمی کشور به‌منظور توسعه کارآفرینی و به حداکثر رساندن مشارکت آحاد جامعه در فعالیت‌های اقتصادی با تسهیل و تشویق همکاری‌های جمعی و تأکید بر ارتقای درآمد و نقش طبقات کم‌درآمد و متوسط.	ماده (۲)	مرتبط
		(توجه به موضوع اشتغال در موضوعات خاص فرابخشی)	
		ماده (۴) بند «ز»	مرتبط
		۱۹	قابل تفسیر
		۲۱	قابل تفسیر
		۲۲	قابل تفسیر
		۲۴	مرتبط
		ماده (۲۵) بند «الف»	مرتبط
۲	پیشسازی اقتصاد دانش‌بنیان، پیاده‌سازی و اجرای نقشه جامع علمی کشور و ساماندهی نظام ملی نوآوری به‌منظور ارتقای جایگاه جهانی کشور و افزایش سهم تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش‌بنیان و دستیابی به رتبه اول اقتصاد دانش‌بنیان در منطقه.	ماده (۲)	مرتبط
		(توجه به موضوع کاربریست علم و فناوری در موضوعات خاص بخشی)	
		ماده (۴) بند «ج»	مرتبط
		۴۲	قابل تفسیر
		ماده (۵۳)	قابل تفسیر
		بندهای «پ» و «ت»	
		۵۴	قابل تفسیر
		۶۴	مرتبط

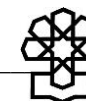
ردیف	سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	شماره مواد مرتبط در مصوبات صحن (برنامه ششم)	ملاحظات
		ماده (۶۵) بندهای «الف» و «ب»	مرتبط
۳	محور قراردادن رشد بهره‌وری در اقتصاد با تقویت عوامل تولید، توانمندسازی نیروی کار، تقویت رقابت‌پذیری اقتصاد، ایجاد بستر رقابت بین مناطق و استان‌ها و به‌کارگیری ظرفیت و قابلیت‌های متنوع در جغرافیای مزیت‌های مناطق کشور.	ماده (۲) (توجه به موضوع بهره‌وری در موضوعات خاص فرابخشی)	مرتبط
		ماده (۴) (موضوع بهره‌وری)	مرتبط
		ماده (۴) بند «ذ» (موضوع افزایش رقابت‌پذیری محصولات)	قابل تفسیر
		۵	مرتبط
		ماده (۷) بند «ح»	مرتبط
		۲۶	مرتبط
		ماده (۲۷) بندهای «۱»، «۲» و «۴»	قابل تفسیر
		ماده (۳۵) بندهای «الف» تا «ت»	مرتبط
		۳۹	مرتبط
۴	استفاده از ظرفیت اجرای هدفمندسازی یارانه‌ها در جهت افزایش تولید، اشتغال و بهره‌وری، کاهش شدت انرژی و ارتقای شاخص‌های عدالت اجتماعی.	۴۴	مرتبط
		ماده (۴۸) بند «ث» (موضوع کاهش شدت انرژی)	قابل تفسیر
		ماده (۱۲) بند «ب»	مرتبط
۵			

ردیف	سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	شماره مواد مرتبط در مصوبات صحن (برنامه ششم)	ملاحظات
	سهام‌بری عادلانه عوامل در زنجیره تولید تا مصرف متناسب با نقش آنها در ایجاد ارزش، به‌ویژه با افزایش سهم سرمایه انسانی از طریق ارتقای آموزش، مهارت، خلاقیت، کارآفرینی و تجربه.	۳۰	مرتبط
		ماده (۶۳) جزء «۲» بند «الف»	مرتبط
۶	افزایش تولید داخلی نهاده‌ها و کالاهای اساسی (به‌ویژه در اقلام وارداتی) و اولویت دادن به تولید محصولات و خدمات راهبردی و ایجاد تنوع در مبادی تأمین کالاهای وارداتی با هدف کاهش وابستگی به کشورهای محدود و خاص.	۳۱	قابل تفسیر
		۳۳	مرتبط
۷	تأمین امنیت غذا و درمان و ایجاد ذخایر راهبردی با تأکید بر افزایش کمی و کیفی تولید (مواد اولیه و کالا)	۳۱	مرتبط
۸	مدیریت مصرف با تأکید بر اجرای سیاست‌های کلی اصلاح الگوی مصرف و ترویج مصرف کالاهای داخلی همراه با برنامه‌ریزی برای ارتقای کیفیت و رقابت‌پذیری در تولید.	ماده (۳۹) بند «الف»	قابل تفسیر
		ماده (۴۶) بندهای «ب» و «ح»	قابل تفسیر
۹	اصلاح و تقویت همه‌جانبه نظام مالی کشور با هدف پاسخگویی به نیازهای اقتصاد ملی، ایجاد ثبات در اقتصاد ملی و پیشگامی در تقویت بخش واقعی.	ماده (۴) بند «ح»	قابل تفسیر
۱۰	حمایت همه‌جانبه هدفمند از صادرات کالاها و خدمات به تناسب ارزش‌افزوده و با خالص ارزآوری مثبت از طریق: - تسهیل مقررات و گسترش مشوق‌های لازم. - گسترش خدمات تجارت خارجی و ترانزیت و زیرساخت‌های مورد نیاز. - تشویق سرمایه‌گذاری خارجی برای صادرات. - برنامه‌ریزی تولید ملی متناسب با نیازهای صادراتی، شکل‌دهی بازارهای جدید و تنوع‌بخشی پیوندهای اقتصادی با کشورها به‌ویژه با کشورهای منطقه. - استفاده از سازوکار مبادلات تهاتری برای تسهیل مبادلات در صورت نیاز. - ایجاد ثبات رویه و مقررات در مورد صادرات با هدف گسترش پایدار سهم ایران در بازارهای هدف.	ماده (۳) (ردیف ۶ جدول شماره ۱)	قابل تفسیر
		ماده (۴) - بند «ث»	مرتبط
		۱۳	مرتبط
		ماده (۴۶) بند «خ»	مرتبط
۱۱	توسعه حوزه عمل مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور به‌منظور انتقال فناوری‌های پیشرفته، گسترش و تسهیل تولید، صادرات کالا و خدمات و تأمین نیازهای ضروری و منابع مالی از خارج.	۲۳	مرتبط

ردیف	سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	شماره مواد مرتبط در مصوبات صحن (برنامه ششم)	ملاحظات
۱۲	افزایش قدرت مقاومت و کاهش آسیب‌پذیری اقتصاد کشور از طریق: - توسعه پیوندهای راهبردی و گسترش همکاری و مشارکت با کشورهای منطقه و جهان به‌ویژه همسایگان. - استفاده از دیپلماسی در جهت حمایت از هدف‌های اقتصادی. - استفاده از ظرفیت‌های سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای.	۱۳	مرتبط
		ماده (۱۰۵) بند «پ»	مرتبط
		ماده (۱۰۵) بند «ت»	مرتبط
۱۳	مقابله با ضربه‌پذیری درآمد حاصل از صادرات نفت و گاز از طریق: - انتخاب مشتریان راهبردی. - ایجاد تنوع در روش‌های فروش. - مشارکت دادن بخش خصوصی در فروش. - افزایش صادرات گاز. - افزایش صادرات برق. - افزایش صادرات پتروشیمی. - افزایش صادرات فرآورده‌های نفتی.	ماده (۴۹) (موضوع افزایش صادرات برق)	قابل تفسیر
		ماده (۴۴) بند «۳»	مرتبط
۱۴	افزایش ذخایر راهبردی نفت و گاز کشور به منظور اثرگذاری در بازار جهانی نفت و گاز و تأکید بر حفظ و توسعه ظرفیت‌های تولید نفت و گاز، به‌ویژه در میادین مشترک.		نامرتبط
۱۵	افزایش ارزش‌افزوده از طریق تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز، توسعه تولید کالاهای دارای بازدهی بهینه (براساس شاخص شدت مصرف انرژی) و بالا بردن صادرات برق، محصولات پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی با تأکید بر برداشت صیانتی از منابع.	۴۴	مرتبط
		ماده (۴۸) بند «ث» (موضوع افزایش ضریب بازیافت مخازن کشور)	مرتبط
۱۶	صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی کشور با تأکید بر تحول اساسی در ساختارها، منطقی‌سازی اندازه دولت و حذف دستگاه‌های موازی و غیرضرور و هزینه‌های زائد.	ماده ۶ بند «الف»	قابل تفسیر
		ماده (۷) بندهای «ب»، «ت»، «ث» و «ج»	مرتبط
		ماده (۸) بند «ت»	مرتبط
		۲۸	مرتبط

ردیف	سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	شماره مواد مرتبط در مصوبات صحن (برنامه ششم)	ملاحظات
۱۷	اصلاح نظام درآمدی دولت با افزایش سهم درآمدهای مالیاتی.	ماده (۶۸) بند «ت»	مرتبط
		ماده (۶۸) بند «ج»	قابل تفسیر
		ماده (۶) بند «الف»	مرتبط
		ماده (۷) جدول ۴ (نسبت درآمدهای مالیاتی به کل منابع)	مرتبط
		ماده (۷۳)	مرتبط
۱۸	افزایش سالیانه سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت و گاز تا قطع وابستگی بودجه به نفت.	ماده (۷) بند «ب»	مرتبط
۱۹	شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در حوزه‌های پولی، تجاری، ارزی و	ماده (۴) بند «خ»	مرتبط
		ماده (۷) بند «پ»	مرتبط
		ماده (۸) بندهای «الف»، «ب» و «پ»	مرتبط
		۹	مرتبط
		۱۴	مرتبط
		ماده (۱۷) بند «ب»	مرتبط
		۱۸	مرتبط
		۲۹	مرتبط
		ماده (۳۹) بند «ب»	مرتبط
		ماده (۶۷) بند «ت»	مرتبط
		ماده (۶۷) بند «ث»	مرتبط
		ماده (۶۸) بند «الف»	مرتبط
		ماده (۶۸) بند «ح»	مرتبط

ردیف	سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	شماره مواد مرتبط در مصوبات صحن (برنامه ششم)	ملاحظات
		ماده (۱۰۸) بند «ب»	مرتبط
		۱۱۴	مرتبط
		۱۱۵	مرتبط
		ماده (۱۱۶) بند «ب»	مرتبط
		ماده (۱۱۶) بند «پ»	مرتبط
		ماده (۱۱۷) بندهای «الف»، «ب» و «ت»	مرتبط
۲۰	تقویت فرهنگ جهادی در ایجاد ارزش افزوده، تولید ثروت، بهره‌وری، کارآفرینی، سرمایه‌گذاری و اشتغال مولد و اعطای نشان اقتصاد مقاومتی به اشخاص دارای خدمات برجسته در این زمینه.		نامرتبط
۲۱	تبیین ابعاد اقتصاد مقاومتی و گفتمان‌سازی آن به‌ویژه در محیط‌های علمی، آموزشی و رسانه‌ای و تبدیل آن به گفتمان فراگیر و رایج ملی.		نامرتبط
۲۲	دولت مکلف است برای تحقق سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی با هماهنگ‌سازی و بسیج پویای همه امکانات کشور، اقدامات زیر را معمول دارد: - شناسایی و به‌کارگیری ظرفیت‌های علمی، فنی و اقتصادی برای دسترسی به توان آفندی و اقدامات مناسب. - رصد برنامه‌های تحریم و افزایش هزینه برای دشمن. - مدیریت مخاطرات اقتصادی از طریق تهیه طرح‌های واکنش هوشمند، فعال، سریع و بهنگام در برابر مخاطرات و اختلال‌های داخلی و خارجی.	۴۱	مرتبط
		ماده (۱۰۶) بند «پ»	مرتبط
۲۳	شفاف و روان‌سازی نظام توزیع و قیمتگذاری و روزآمدسازی شیوه‌های نظارت بر بازار.	۳۲	مرتبط
۲۴	افزایش پوشش استاندارد برای کلیه محصولات داخلی و ترویج آن.	۵۶	قابل تفسیر

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شناسنامه گزارش

شماره مسلسل: ۱۵۳۷۸

عنوان گزارش: بررسی انطباق قانون برنامه ششم توسعه با سیاست‌های کلی برنامه ششم و اقتصاد مقاومتی

نام دفتر: مطالعات اقتصادی (گروه توسعه و برنامه‌ریزی)

تهیه و تدوین‌کنندگان: سیدمحسن علوی‌منش، ایمان تهرانی، مهدی رزم‌آهنگ

ناظران علمی: سیداحسان خاندوزی، محمد قاسمی‌شده

منتقاضی: حمیدرضا حاجی‌بابائی (رئیس کمیسیون تلفیق برنامه ششم توسعه)

ویراستار ادبی: —

ویراستار تخصصی: —

واژه‌های کلیدی:

۱. برنامه ششم توسعه

۲. سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه

۳. سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

تاریخ انتشار: ۱۳۹۶/۲/۲۶